

PREI (*ALLIUM PORRUM* / ALLPO) RASSENVERGELIJKING INDUSTRIETEELT VROEGE HERFST

Proefcode: OL24 PRRSIN

Klant: Telersvereniging Ingro
Hilde Dhuyvetter

Door: Viaverda vzw
Karreweg 6
9770 Kruisem
+32 9 381 86 86
info@viaverda.be

Onderzoeker: Helena Colembie & Annelies Thienpont
Studiedirecteur: Els Pauwels
Directeur: Bruno Gobin

Datum: 10/01/2025

Studiedirecteur	Directeur

Abstract

Productie blijft een zeer belangrijk criterium voor de rassenkeuze industrieprei. Lange schachten en hoge kilo's zijn vaak gewenste eigenschappen. Toch heeft de diepvriesindustrie een aantal aandachtspunten op kwaliteit: bruine schachtstrepn en het te makkelijk loskomen van de schachtbladeren na de aanvoer zorgt bij de verwerkende industrie voor rendements- en kwaliteitsverlies. Afhankelijk van de gewenste kwaliteit komt een redelijk groot aantal variëteiten in aanmerking voor de diepvriesindustrie, maar niet alle rassen halen voldoende hoge opbrengsten. Vanuit de industrie is er ook vraag naar iets fijnere en vaste prei die inzetbaar is als ringprei, maar het financieel rendement voor de telers is hiervan vaak onvoldoende.

Deze proef werd aangelegd op een proefveld te Kruisem, België, in 3 herhalingen als een gerandomiseerde blokkenproef. De plottoppervlak was 6.24 m². De proef werd geplant op 12 juni 2024 en geoogst op 28 november 2024.

Bij ieder ras in deze proef kwamen verschillende kwaliteiten tot uiting, wat maakt dat we ze kunnen opdelen in verschillende groepen.

De meest hoogproductieve rassen in deze proef zijn: Santora (Hazera), Floccus (Rijk Zwaan), Krypton (Nunhems), Vigora (Hazera) en Fencer (Bejo). Ze geven in deze proef hoge producties en hebben in het algemeen een lange, bruikbare schacht. Deze kunnen aangeraden worden bij de teelt van kiloprei.

Daarnaast zijn er enkele rassen die gebruikt kunnen worden als ringprei. Climber (Bejo) komt met zijn lange schachten en goede ringkwaliteit in deze proef als beste naar voor als ringprei. Fencer (Bejo) haalt hogere kilo's, maar een iets mindere doch ook mooie ringkwaliteit. Longton (Nunhems) is met zijn lange stevige schachten ook ideaal, maar zijn ringkwaliteit is iets minder naar voor gekomen in deze proef. Chiefton (Nunhems) toont ook lange schachten en scoort ook bovengemiddeld bij het snijden van ringen.

Volgende rassen hebben hun kwaliteiten, maar lijken in deze rassenproef minder geschikt als industrieprei: Sydney (Enza), ASR 60.0067 (Storm Seeds), Canterbury (Uniseeds) en Puncher (Bejo). Deze vier rassen zijn vrij kort van schacht en halen minder kilo's. Oslo (Enza) is ook niet echt geschikt voor herfstindustrie, dit ras is in de herfst nog niet voldoende volgroeid om mooie opbrengsten te halen. Van Oslo is immers geweten dat hij laat lange schachten vormt. Exeter (Uniseeds) heeft lange schachten, maar de prei is zeer dun en haalt de minste kilo's in deze proef.

Nebulus (Rijk Zwaan), Turin (Enza), Maxton (Nunhems) en 38-EM7086 (Rijk Zwaan) vielen nog wat tussenin. Ze blinken in deze rassenproef niet direct uit als kilo- en/of ringprei, maar ze hebben wel potentieel en zijn het volgen waard.

Inhoud

1	Introductie	4
2	Materiaal & methoden	5
2.1	Proef condities	5
2.2	Proefdesign en behandelingen	5
2.3	Klimatologische omstandigheden	7
2.4	Beoordelingsmethode	7
2.5	Proefverloop	8
2.6	Statistische analyse	9
3	Resultaten & discussie	9
3.1	Resultaten	9
3.2	Geldigheid van de resultaten	15
3.3	Bespreking	16
4	Besluit	17
5	Samenwerking	17

1 Introductie

Productie blijft een zeer belangrijk criterium voor de rassenkeuze industrieprei. Lange schachten en hoge kilo's zijn vaak gewenste eigenschappen. Toch heeft de diepvriesindustrie een aantal aandachtspunten op kwaliteit: bruine schachtstrepen en het te makkelijk loskomen van de schachtbladeren na de aanvoer zorgt bij de verwerkende industrie voor rendements- en kwaliteitsverlies. Afhankelijk van de gewenste kwaliteit komt een redelijk groot aantal variëteiten in aanmerking voor de diepvriesindustrie, maar niet alle rassen halen voldoende hoge opbrengsten. Vanuit de industrie is er ook vraag naar iets fijnere en vaste prei die inzetbaar is als ringprei, maar het financieel rendement voor de telers is hiervan vaak onvoldoende.

Deze proef werd aangelegd op een proefveld te Kruisem, België, in 3 herhalingen als een gerandomiseerde blokkenproef. De plotoppervlak was 6.24 m². De proef werd geplant op 12 juni 2024 en geoogst op 28 november 2024. In deze proef werd ervoor gekozen de prei in te korten op een verhouding van 70/30.

2 Materiaal & methoden

2.1 Proef condities

GPS-coördinaten	50.944824 N, 3.523865 O
Postcode + gemeente + land	9770 Kruisem België
Locatie proef	Viaverda Blok F
Voorgaande teelt	Zomerhaver
Ras (+zaadhuis)	Rassen zie proef
Teeltsysteem	Ruggen
Zaaispecificaties	80 z/lm
Aantal rijen per plot	1
Rij afstand (cm)	65
Plant afstand (cm)	9.3

Tabel 1: Bodemanalyse

Datum	Diepte (cm)	pH _{KCl}	EC (mS/cm)	%C	P (mg/100 g droge grond)	K (mg/100 g droge grond)	Mg (mg/100 g droge grond)	Ca (mg/100 g droge grond)	Na (mg/100 g droge grond)	Grondsoort
23/02/2024	0-30	6.4		1.2	39	31	11	142	0.5	Zand

Tabel 2: Stikstofanalyse

Datum	Diepte (cm)	NO ₃ -N (kg/ha)	NH ₄ ⁺ -N (kg/ha)	N-min (kg/ha)
30/07/2024	0-30	109	<4	112.5
30/07/2024	30-60	69	6	75.1
16/09/2024	0-30	101	5	105.5
16/09/2024	30-60	20	<4	24.3

2.2 Proefdesign en behandelingen

Proefdesign	Gerandomiseerde blokkenproef
Aantal parallellen	3
Aantal objecten	18
Plotoppervlakte (m ²)	6.246435
Aantal planten/plot	100
Lengte plot (m)	9.6099
Breedte plot (m)	0.65
Oogstlengte (m)	9.3
Oogstbreedte (m)	0.65
Oogstoppervlak (m ²)	6.045

Tabel 3: Overzicht objecten

Object	Ras	Zaadhuis
1	Krypton	Nunhems
2	Nebulus	Rijk Zwaan
3	Oslo	Enza
4	Vigora	Hazera
5	Turin (E65A. 102)	Enza
6	Sydney (E65B. 103)	Enza
7	Maxton	Nunhems
8	38-EM7086	Rijk Zwaan
9	ASR 60.0067	Storm Seeds
11	Canterbury	Uniseeds
12	Chiefton	Nunhems
13	Climber	Bejo
14	Exeter	Uniseeds
15	Fencer	Bejo
16	Floccus	Rijk Zwaan
17	Longton	Nunhems
18	Puncher	Bejo
19	Santora	Hazera

Proefplan

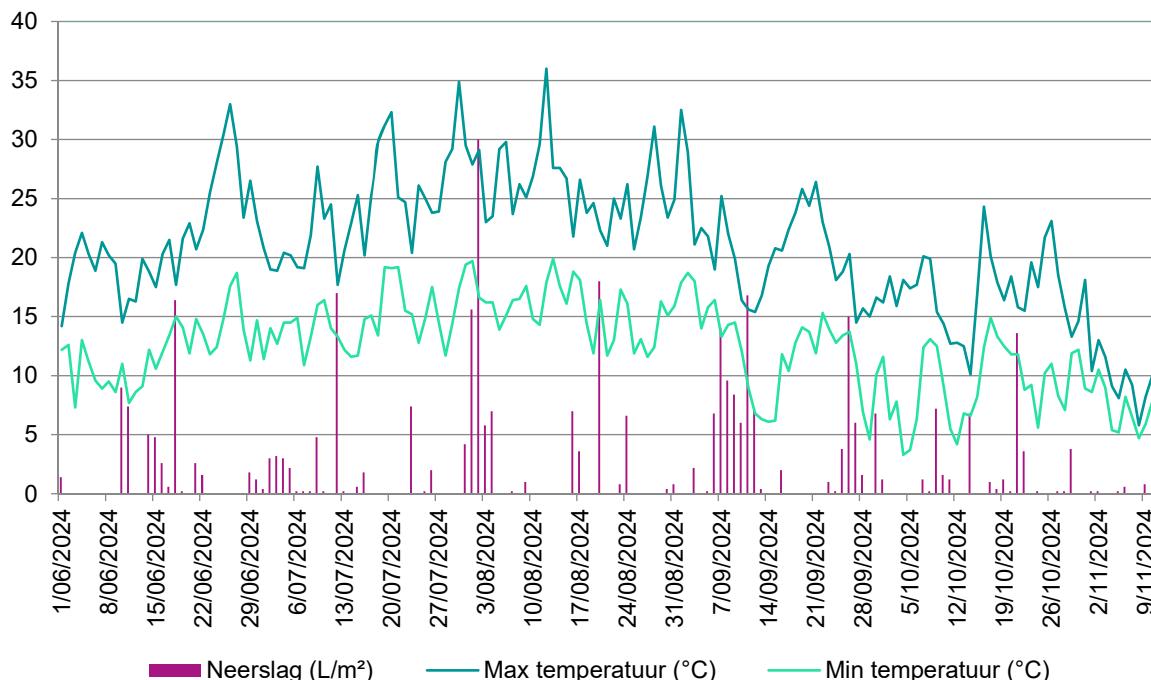
obj	par	obj	par	obj	par	obj	par	obj	par	obj	par	obj	par
8	1	PROD		1	2	13	2	11	3	9	3	PROD	
7	1	16	1	5	2	18	2	4	3	15	3	2	3
6	1	15	1	12	2	3	2	18	3	8	3	14	3
5	1	14	1	7	2	11	2	19	2	1	3	16	3
4	1	13	1	2	2	6	2	9	2	17	3	19	3
3	1	12	1	17	1	15	2	16	2	5	3	13	3
2	1	11	1	19	1	8	2	14	2	12	3	7	3
1	1	9	1	18	1	4	2	17	2	6	3	3	3

2.3 Klimatologische omstandigheden

Dichtstbijzijnde weerstation KMI Kruisem

Afstand tot het proefveld 0 km

Figuur 1: Klimatologische omstandigheden Kruisem (1/06/2024 – 30/11/2024)

2.4 Beoordelingsmethode

- Twee tot drie weken na zaai werd de opkomst beoordeeld. Hierbij werd een score gegeven op een schaal van 1 tot 9 voor vroegheid en uniformiteit. 1 staat hier telkens voor de slechtste score en 9 voor de beste score.
- Tussen plant en oogst van het gewas werd het gewas drie keer beoordeeld in het veld. De eerste keer ongeveer een maand na plant om de groeistart te beoordelen. Hierbij gaven we een cijfer op een schaal van 1 tot 9 voor algemene indruk, kleur en gezondheid. Verder werd op 2 oktober het gewas nog eens tussentijds beoordeeld op uniformiteit, kleur, volume en gezondheid. De laatste gewasbeoordeling vond plaats net voor oogst. Dan kreeg het gewas opnieuw een score van 1 tot 9 voor de parameters uniformiteit, kleur blad, bladstand, sleet en lengte.
- Na oogst werd de prei gekapt op een verhouding van 70/30 en gesorteerd volgens dikte - 35mm/+35mm om de tonnages afgewerkt product te kunnen bepalen. Daarnaast werden enkele kwaliteitsparameters beoordeeld tijdens het kappen.
- Bij enkele rassen werd er ook een beoordeling uitgevoerd op de ringkwaliteit. Hierbij werden er uit een aantal stalen 15 ringen van +/- 1cm dik gesneden in het midden van de schacht. Deze ringen werden beoordeeld bij het snijden zelf en dan even geschud in een tomatenkistje en opnieuw beoordeeld. Er werd telkens een score gegeven van 1 tot 9 waarbij 1 de slechtste score en 9 de beste score vertegenwoordigt.

2.5 Proefverloop

Tabel 3: Draaiboek

Datum uitvoering	Handeling	Bemerking/werkinstructie
12/03/2024	Zaai	
4/04/2024	Beoordeling	Vroegheid en uniformiteit
12/06/2024	Plant	
16/07/2024	Beoordeling	Groeistart
2/10/2024	Beoordeling	Gewas
28/11/2024	Beoordeling	Gewas
28/11/2024	Oogst	
2-3/12/2024	Beoordeling	Opbrengst & kwaliteit
4/12/2024	Beoordeling	Ringen

Tabel 4: Bemesting

Datum	kg/ha	Meststof	Samenstelling meststof (%)			
			N	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO
7/08/2024	164	Sulfan 24	24	0	0	0
9/06/2024	407	Kalkammonsalpeter (KAS)	27	0	0	4
11/06/2024	53	Ammoniumpolyfosfaat (APP)	14	47.6	0	0

De algemene gewasbescherming (onkruidbestrijding, plaagbestrijding en ziektebestrijding) in deze proef werd uitgevoerd volgens nood en volgens de erkenningen van de teelt.

2.6 Statistische analyse

Eén factoriële variantieanalyse werd uitgevoerd voor de opbrengstgegevens (in ton/ha en %). Homogeniteit werd bepaald door Levene-test. Wanneer niet aan de voorwaarden voor het uitvoeren van een ANOVA-test werd voldaan, werd een transformatie uitgevoerd of werd een niet-parametrische test uitgevoerd om de verschillen te identificeren.

Wanneer de ANOVA-test het bestaan van een significant verschil ($\alpha=0,05$) toonde, werd een post-hoc Tukey-test ($\alpha=0,05$) uitgevoerd om significante verschillen tussen gemiddelden te identificeren.

Statistische analyse werd uitgevoerd met behulp van ARM-software. De gebruikte codes zijn:

AL = Automatic log transformation of $X+1$

AA = Automatic arcsine square root % transformation

AS = Automatic square root transformation of $X+0.5$

3 Resultaten & discussie

3.1 Resultaten

Tabel 5: Beoordeling vroegheid en uniformiteit (4/04/2024)

Ras	Vroegheid	Uniformiteit
Krypton	7.5	8.0
Nebulus	7.5	8.0
Oslo	7.5	8.0
Vigora	8.5	8.0
Turin (E65A 102)	7.5	8.0
Sydney (E65B 103)	7.5	8.0
Maxton	7.5	8.0
38-EM7086	8.5	8.0
ASR 60.0067	8.5	8.0
Canterbury	7.0	7.0
Chiefton	8.5	8.0
Climber	8.5	6.0
Exeter	8.5	8.0
Fencer	8.5	8.0
Floccus	8.5	8.0
Longton	7.0	8.0
Puncher	8.5	8.0
Santora	8.5	8.0
Gemiddelde 1= 9=	8.0 laat vroeg	7.8 heterogeen uniform

Tabel 8: Beoordeling groeistart (16/07/2024)

Ras	Algemene indruk	Kleur	Gezondheid	Wegval
Krypton	6.7	6.0	6.2	0.0
Nebulus	6.7	6.2	6.5	0.0
Oslo	7.0	6.8	6.5	0.3
Vigora	6.7	5.8	6.0	0.3
Turin (E65A. 102)	6.5	5.8	6.0	0.0
Sydney (E65B. 103)	7.0	6.7	7.0	0.0
Maxton	6.2	6.5	6.2	0.7
38-EM7086	6.8	6.7	6.5	0.0
ASR 60.0067	6.3	6.0	6.0	0.0
Canterbury	6.5	6.8	6.8	0.3
Chiefton	7.0	6.8	7.0	0.0
Climber	6.3	7.0	7.0	0.3
Exeter	6.8	6.8	6.8	0.3
Fencer	5.7	5.2	6.0	2.7
Floccus	6.8	5.7	6.2	0.0
Longton	6.8	6.8	6.7	0.0
Puncher	6.8	6.5	6.7	1.3
Santora	6.8	6.7	6.3	0.3
Gemiddelde 1= 9=	6.6 slecht goed	6.4 bleek donker	6.5 slecht goed	0.4 aantal/plot

Tabel 9: Tussentijdse veldbeoordeling (2/10/2024)

Ras	Algemene indruk	Uniformiteit	Kleur	Volume	Gezondheid
Krypton	6.5	7.2	6.0	7.7	6.3
Nebulus	6.8	7.2	6.2	7.0	7.0
Oslo	7.5	7.0	7.8	7.0	8.0
Vigora	6.3	6.8	7.0	7.0	6.2
Turin (E65A. 10)	7.5	7.7	7.7	7.0	7.3
Sydney (E65B. 103)	7.2	7.7	8.0	6.8	7.8
Maxton	7.0	7.2	6.7	7.0	7.5
38-EM7086	7.7	7.7	7.5	7.5	7.7
ASR 60.0067	7.5	7.2	7.5	7.5	7.3
Canterbury	7.0	7.5	7.5	6.8	7.0
Chiefton	6.5	7.0	7.2	6.2	6.5
Climber	6.5	7.5	7.8	6.0	7.7
Exeter	6.7	6.7	7.2	7.0	6.8
Fencer	5.8	7.3	5.7	7.7	6.0
Floccus	7.2	7.7	6.7	7.5	7.0
Longton	6.5	7.7	7.2	6.0	7.5
Puncher	7.2	7.3	7.7	6.8	7.0
Santora	6.8	7.5	6.7	7.5	6.3
Gemiddelde 1= 9=	6.9 slecht goed	7.3 heterogeen uniform	7.1 bleek donker	7.0 klein groot	7.1 slecht goed

Tabel 10: Veldbeoordeling voor oogst (28/11/2024)

Ras	Uniformiteit	Kleur blad	Bladstand	Sleet	Lengte
Krypton	6.7	5.8	7.2	6.0	7.2
Nebulus	6.3	6.0	6.7	6.2	7.5
Oslo	7.3	8.0	6.5	7.7	7.0
Vigora	5.7	6.2	7.2	7.0	7.7
Turin (E65A. 102)	6.3	6.5	7.5	6.8	7.0
Sydney (E65B. 103)	7.3	7.2	7.2	7.0	6.3
Maxton	6.7	5.8	5.7	6.5	7.2
38-EM7086	7.2	7.2	6.5	7.0	6.8
ASR 60.0067	7.7	7.3	5.0	7.0	6.2
Canterbury	6.7	7.2	7.2	6.7	7.2
Chiefton	6.7	7.3	7.0	4.8	7.0
Climber	8.0	8.2	7.2	7.3	8.0
Exeter	6.5	7.0	7.3	5.8	8.0
Fencer	6.7	4.0	6.7	6.5	7.8
Floccus	6.7	6.7	6.2	6.7	7.5
Longton	6.7	6.7	7.3	6.7	7.2
Puncher	7.3	7.3	6.5	6.7	7.0
Santora	6.8	6.7	6.7	6.8	7.3
Gemiddelde 1= 9=	6.8 heterogeen uniform	6.7 bleek donker	6.7 neerhangend opgericht	6.6 veel geen	7.2 klein groot

Tabel 11: Opbrengstgegevens na kappen

Ras	Opbrengst 70/30 (ton/ha)	% Verkoopbaar	% Afval	% Schieters	% Wegval	Gemiddeld stukgewicht (gram)	tonnage -35mm	tonnage +35mm	% -35mm	% + 35mm
Krypton	48.1 abc	94.3 -	4.7 ab	0 -	1.0 -	362,1 abc	13,7 b	34,4 a	29,4 c	70,6 a
Nebulus	43.7 abc	95.7 -	3.7 ab	0 -	0.7 -	325,0 abc	23,0 ab	20,6 abc	52,9 abc	47,1 abc
Oslo	39.4 bc	94.3 -	4.3 ab	0 -	1.3 -	297,3 abc	20,4 ab	19,0 abc	51,7 abc	48,3 abc
Vigora	47.5 abc	91.3 -	4.3 ab	0.33 -	4.0 -	369,8 ab	18,2 ab	29,4 a	38,4 bc	61,6 ab
Turin (E65A. 102)	41.5 abc	93.7 -	4.3 ab	0.33 -	1.7 -	314,9 abc	24,2 ab	17,2 abc	59,0 abc	41,1 abc
Sydney (E65B. 103)	37.7 bc	94.0 -	3.3 ab	0 -	2.7 -	284,8 bc	21,4 ab	16,2 abc	57,0 abc	43,0 abc
Maxton	42.8 abc	93.7 -	2.7 ab	0 -	3.7 -	325,7 abc	21,4 ab	21,5 abc	50,3 abc	49,8 abc
38-EM7086	44.0 abc	93.3 -	2.3 ab	0 -	4.3 -	335,5 abc	20,5 ab	23,5 ab	46,6 abc	53,4 abc
ASR 60.0067	39.0 bc	95.7 -	2.7 ab	0.33 -	1.3 -	290,0 bc	22,3 ab	16,7 abc	57,8 abc	42,2 abc
Canterbury	36.8 c	96.3 -	3.0 ab	0 -	0.7 -	271,3 c	27,8 a	9,0 c	76,1 a	23,9 c
Chiefton	41.2 abc	91.7 -	5.7 ab	0 -	2.7 -	319,8 abc	22,9 ab	18,3 abc	55,6 abc	44,4 abc
Climber	40.0 abc	95.3 -	2.0 ab	0 -	2.7 -	298,0 abc	27,6 a	12,4 bc	70,1 ab	29,9 bc
Exeter	36.1 c	92.0 -	7.7 a	0 -	0.3 -	279,6 bc	16,9 ab	19,2 abc	46,2 abc	53,8 abc
Fencer	46.9 abc	92.3 -	2.0 ab	0.33 -	5.3 -	362,2 abc	19,8 ab	27,1 ab	42,7 bc	57,3 ab
Floccus	49.3 ab	97.7 -	1.3 ab	0 -	1.0 -	358,4 abc	21,3 ab	28,0 ab	44,3 abc	55,7 abc
Longton	40.8 abc	97.3 -	0.3 b	0 -	2.3 -	298,4 abc	24,2 ab	16,6 abc	59,9 abc	40,1 abc
Puncher	41.2 abc	97.0 -	0.7 b	0 -	2.3 -	302,2 abc	22,4 ab	18,7 abc	55,3 abc	44,7 abc
Santora	53.0 a	97.7 -	2.0 ab	0 -	0.3 -	386,3 a	15,4 b	37,6 a	30,8 c	69,2 a
Gemiddelde P-waarde Transf. Code	42.7 0.0004 dAL	94.6 0.0564	3.2 0.0146 dAA	0.1 0.693	2.1 0.3921 dAA	321.2 0.0004	21.3 0.0029	21.4 0.0003 dAL	51.3 0.0005	48.7 0.0005

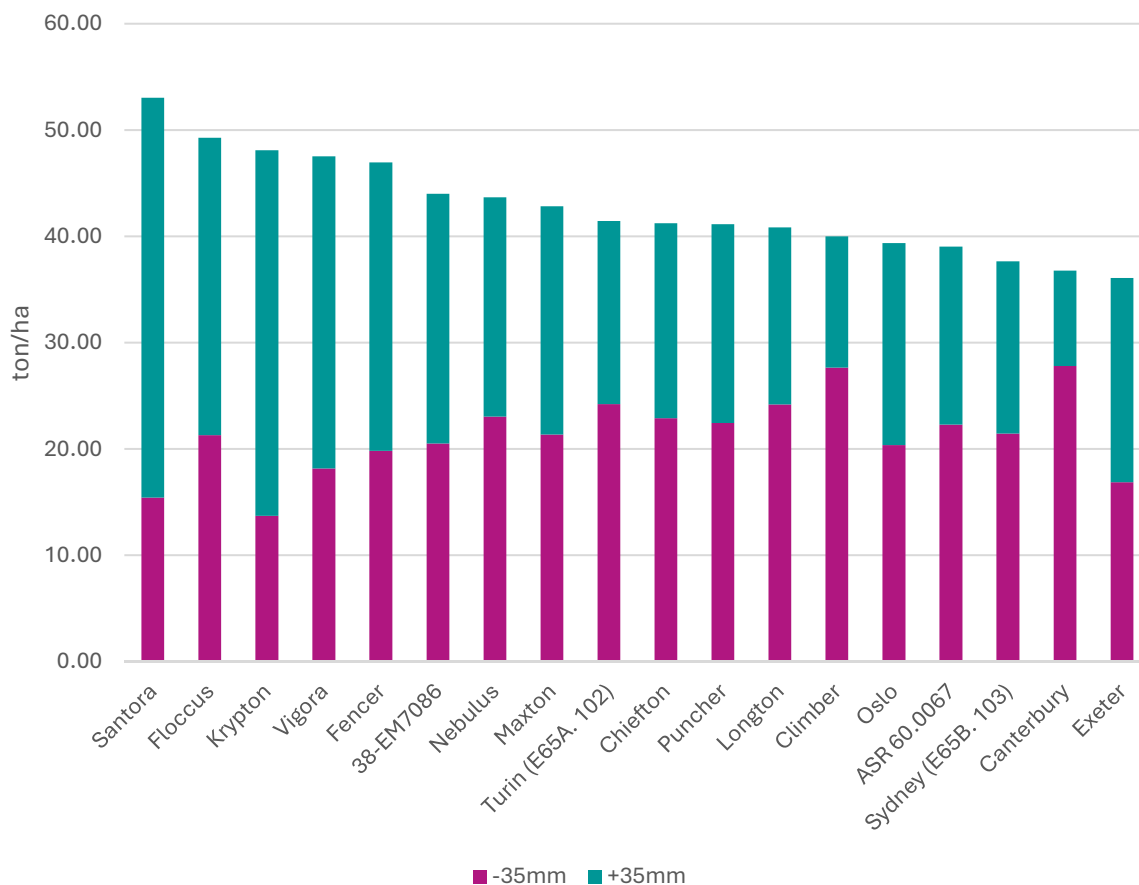
Tabel 12: Beoordeling aan pellijn bij kappen (2-3/12/2024)(1/2)

Ras	Trips	Papier- vlekken	Purper- vlekken	Roest	Colletotrichum	Pseudomonas	Fusarium	Mangaan- gebrek
Krypton	5.8	9.0	9.0	6.7	8.7	9.0	9.0	8.3
Nebulus	7.3	9.0	9.0	8.5	9.0	9.0	9.0	8.0
Oslo	8.3	9.0	9.0	8.7	9.0	9.0	9.0	7.8
Vigora	6.7	9.0	9.0	7.7	8.7	9.0	9.0	7.2
Turin (E65A. 102)	7.3	9.0	9.0	8.3	7.8	9.0	9.0	7.8
Sydney (E65B. 103)	7.3	9.0	9.0	7.3	8.0	9.0	9.0	6.7
Maxton	8.0	8.3	9.0	8.7	8.3	9.0	9.0	7.3
38-EM7086	7.8	9.0	9.0	8.3	8.3	9.0	9.0	6.5
ASR 60.0067	7.2	9.0	9.0	7.8	9.0	9.0	9.0	8.0
Canterbury	7.8	9.0	9.0	7.7	8.3	9.0	9.0	8.5
Chiefton	7.5	9.0	9.0	8.8	8.7	9.0	9.0	7.2
Climber	8.3	9.0	9.0	9.0	9.0	9.0	9.0	8.2
Exeter	7.7	9.0	9.0	8.0	8.7	9.0	9.0	6.8
Fencer	7.3	9.0	9.0	8.8	8.7	9.0	9.0	8.7
Floccus	7.3	9.0	9.0	8.3	8.7	9.0	9.0	8.2
Longton	7.2	9.0	9.0	8.2	9.0	9.0	9.0	8.2
Puncher	8.2	9.0	9.0	6.5	8.3	9.0	9.0	7.5
Santora	5.8	9.0	9.0	7.8	9.0	9.0	9.0	8.2
Gemiddelde 1= 9=	7.4 veel geen	9.0 veel geen	9.0 veel geen	8.1 veel geen	8.6 veel geen	9.0 veel geen	9.0 veel geen	7.7 veel geen

Tabel 13: Beoordeling aan pellijn bij kappen (2-3/12/2024)(2/2)

Ras	Schoningsgemak	Bladstand	Schakeling	Schachtlengte	Schachtdikte	Vastheid schacht	Bruine schachtstreden	Kwaliteit	Afgesneden blad
Krypton	8.0	7.3	7.2	7.7	8.7	7.5	8.5	7.7	7.3
Nebulus	7.8	7.7	7.3	8.0	5.3	8.0	8.5	7.7	7.3
Oslo	7.2	7.0	7.5	5.3	6.5	7.5	8.3	8.0	5.8
Vigora	7.3	6.5	6.7	8.3	7.8	7.0	6.7	7.2	8.0
Turin (E65A. 102)	7.5	7.7	7.5	6.2	6.3	8.3	8.2	7.7	6.3
Sydney (E65B. 103)	7.3	7.8	8.0	5.5	5.7	7.7	8.5	7.2	7.0
Maxton	7.2	7.2	7.5	7.0	7.0	6.3	6.5	6.5	7.8
38-EM7086	6.7	7.3	7.7	7.2	7.2	6.8	7.7	7.7	8.0
ASR 60.0067	6.8	6.5	6.5	6.7	6.5	8.0	7.8	7.5	6.0
Canterbury	7.0	7.3	7.5	7.0	5.2	7.2	7.0	7.0	7.0
Chiefton	7.2	7.5	7.5	8.2	6.2	6.8	7.2	7.7	8.3
Climber	8.0	7.7	7.7	8.2	6.2	8.0	7.8	8.0	8.0
Exeter	6.7	7.2	7.5	7.5	7.2	6.5	7.0	6.5	7.0
Fencer	8.0	7.3	7.0	8.2	7.2	7.3	7.8	7.3	8.5
Floccus	7.3	6.8	6.7	8.2	7.5	7.8	8.0	7.8	9.0
Longton	7.7	8.0	8.0	8.2	7.3	8.0	7.8	8.0	8.0
Puncher	7.2	7.0	7.0	5.0	6.8	8.0	7.8	7.7	5.0
Santora	7.5	6.8	7.0	6.5	8.3	7.3	8.2	7.0	6.2
Gemiddelde 1= 9=	7.4 moeilijk makkelijk	7.3 breed smal	7.3 verlengd kort	7.1 kort lang	6.8 dun dik	7.5 zacht vast	7.7 veel geen	7.4 slecht goed	7.2 veel weinig

Figuur 2: Opbrengstgegevens na het schonen, rassen gerangschikt volgens opbrengst

Tabel 14: Beoordeling op ringkwaliteit (4/12/2024)

Ras	Gesneden	Geschud
Nebulus	6.3	6.3
Vigora	6.2	5.5
Turin	5.2	4.3
Chiefton	7.0	6.5
Climber	8.2	7.8
Fencer	7.7	7.2
Floccus	6.8	6.3
Longton	6.3	5.8
Gemiddelde 1= 9=	6.7 komt los blijft een ring	6.2 komt los blijft een ring

3.2 Geldigheid van de resultaten

De proef werd uitgevoerd volgens de beschrijving in het protocol. De resultaten zijn geldig.

3.3 Bespreking

Krypton (Nunhems): wordt gezien als de referentie voor herfstprei voor de industrie omwille van zijn hoge opbrengst en hoog gemiddeld stukgewicht. In deze proef bevestigde hij dit opnieuw met in het algemeen zeer dikke preistokken. Meer dan 70% van de stalen waren +35mm. Hij is wel zeer tripsgevoelig en scoorde ook minder goed op roest.

Nebulus (Rijk Zwaan): had als opbrengst iets meer dan het gemiddelde in deze proef ondanks dat er veel prei met dunne schachten waren. De prei was vrij heterogeen qua dikte en aan de bleke kant. De verhouding wit/groen was wel zeer mooi voor de industrie. Dit ras had weinig bruine schachtstrepen en scoorde bovengemiddeld op ziektes.

Oslo (Enza): is niet echt geschikt als herfstindustrieprei. Dit werd in de proef bevestigd door de lagere kilo's. Ook is de prei zéér kort waardoor er veel verlies is bij het schoonmaken. Oslo toonde zich zeer sterk tegen trips en roest. Ook had hij amper sleet in het veld wat nog eens bevestigt dat hij nog niet op kilo's is in deze teeltperiode voor de industrie.

Vigora (Hazera): toonde een mooie opbrengst. Dit ras had dikke, lange schachten en had weinig schoonmaakverlies doordat er weinig moest afgekapt worden. Ideaal als kiloprei. Wel was er vrij veel tripsschade en vertoonde dit ras wat bruine schachtstrepen.

Turin – E65A.102 (Enza): kwam qua opbrengst als gemiddeld uit de proef. In het algemeen waren de schachten vrij kort, maar de prei vertoonde wel een mooie bladstand. Qua ziektes scoorde dit ras gemiddeld, enkel vertoonde het wat meer Colletotrichum.

Sydney – E65B.103 (Enza): had een vrij lage opbrengst en is niet echt geschikt als industrieras. De schachten waren immers vrij kort en dun en hadden weinig wit.

Maxton (Nunhems): had een gemiddelde opbrengst met een vrij gelijke verhouding -35mm en +35mm prei. De schachten waren wat korter, waren niet vast en vertoonden vrij veel bruine schachtstrepen. Maxton scoorde wel goed op roest en trips, er werden wel enkele papiervlekken waargenomen.

38-EM7086 (Rijk Zwaan): kwam iets boven het gemiddelde uit in deze proef. Scoorde vrij goed qua ziektes maar vertoonde wel veel mangaangebrek en de schacht was minder vast.

ASR 60.0067 (Storm Seeds): haalde een opbrengst onder het gemiddelde in deze proef. Deze prei was mooi van kleur maar vrij kort qua lengte. De bladstand was vrij neerhangend, wat het schonen bemoeilijkte. Ook was er veel bladverlies bij het schonen.

Canterbury (Uniseeds): bestond hoofdzakelijk uit dunne prei wat automatisch tot weinig kilo's leidde. Qua kwaliteitsparameters scoorde Canterbury gemiddeld.

Chiefton (Nunhems): Scoorde iets onder het gemiddelde in deze proef qua opbrengst. Vrij dunne prei maar met wel zeer lange schachten, wat geschikt is als ringprei. Bij de beoordeling op de ringkwaliteit scoorde Chiefton ook goed. Is ook sterk tegen roest.

Climber (Bejo): sprong er in het veld met kop en schouders uit qua donkere kleur van het blad. Dit ras eindigt qua opbrengst net iets onder het gemiddelde, maar is zeer lang en vast wat het zeer geschikt maakt als ringprei.

Exeter (Uniseeds): behaalde de laagste opbrengst in deze proef. Het was prei met dunne maar wel lange schachten. De schachten scoorden wel minder op vlak van vastheid en ook de algemene kwaliteit scoorde wat minder. Dit ras vertoonde veel sleet in het veld en had last van mangaangebrek.

Fencer (Bejo): toonde zich opnieuw als een hoogproductief ras met vrij lange schacht maar met een zeer bleke kleur. Scoorde ook goed qua roestgevoeligheid. Ook zijn ringkwaliteit scoorde goed in deze proef wat maakt dat het mogelijk is Fencer te telen als ringprei.

Floccus (Rijk Zwaan): vertoonde op één ras na de hoogste opbrengst doordat zijn schachten zowel dik als lang waren. Er moest bij het schonen weinig tot geen groen afgekapt worden wat leidde tot weinig verliezen.

Longton (Nunhems): zijn opbrengst was iets onder het gemiddelde. Deze prei toonde een zeer lange en stevige schacht wat ideaal is als ringprei. Bij het snijden en schudden van de ringen kwamen deze wel wat los. Longton scoorde in deze proef gemiddeld op het vlak van kwaliteitsparameters.

Puncher (Bejo): scoorde iets onder het gemiddelde in kilo's. De prei had zeer korte schachten en moest veel ingekort worden om tot een 70/30 verhouding te komen wat minder ideaal is voor de industrie. Puncher vertoonde wel een mooie bladkleur en scoorde zeer goed op trips. Roestaantasting was dan wel weer aanwezig.

Santora (Hazera): kwam in deze proef als ras met hoogste opbrengst naar voor ondanks dat er veel verlies was bij het schoonmaken. Het was lange en dikke prei maar de schachten waren in verhouding nog vrij kort wat tot dit verlies leidde. Santora scoorde slecht op tripsaantasting.

4 Besluit

Bij ieder ras in deze proef kwamen verschillende kwaliteiten tot uiting, wat maakt dat we ze kunnen opdelen in verschillende groepen.

De meest hoogproductieve rassen in deze proef zijn: Santora (Hazera), Floccus (Rijk Zwaan), Krypton (Nunhems), Vigora (Hazera) en Fencer (Bejo). Ze geven in deze proef hoge producties en hebben in het algemeen een lange, bruikbare schacht. Deze kunnen aangeraden worden bij de teelt van kiloprei.

Daarnaast zijn er enkele rassen die gebruikt kunnen worden als ringprei. Climber (Bejo) komt met zijn lange schachten en goede ringkwaliteit in deze proef als beste naar voor als ringprei. Fencer (Bejo) haalt hogere kilo's, maar een iets mindere doch ook mooie ringkwaliteit. Longton (Nunhems) is met zijn lange stevige schachten ook ideaal, maar zijn ringkwaliteit is iets minder naar voor gekomen in deze proef. Chiefton (Nunhems) toont ook lange schachten en scoort ook bovengemiddeld bij het snijden van ringen.

Volgende rassen hebben hun kwaliteiten, maar lijken in deze rassenproef minder geschikt als industrieprei: Sydney (Enza), ASR 60.0067 (Storm Seeds), Canterbury (Uniseeds) en Puncher (Bejo). Deze vier rassen zijn vrij kort van schacht en halen minder kilo's. Oslo (Enza) is ook niet echt geschikt voor herfstindustrie, dit ras is in de herfst nog niet voldoende volgroeid om mooie opbrengsten te halen. Van Oslo is immers geweten dat hij laat lange schachten vormt. Exeter (Uniseeds) heeft lange schachten, maar de prei is zeer dun en haalt de minste kilo's in deze proef.

Nebulus (Rijk Zwaan), Turin (Enza), Maxton (Nunhems) en 38-EM7086 (Rijk Zwaan) vielen nog wat tussenin. Ze blinken in deze rassenproef niet direct uit als kilo- en/of ringprei, maar ze hebben wel potentieel en zijn het volgen waard.

5 Samenwerking

Deze proef kwam tot stand met de financiële steun van telersvereniging Ingro.

